

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.637/2024/4.

A felperes:

K-Monitor Közhasznú Egyesület

1077 Budapest, Rózsa utca 8. I/12.

A felperes képviselője:

dr. Molnár Noémi Fanni ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

MÁV Magyar Államvasutak Zrt.

1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 36.

Az alperes képviselője:

dr. Szirtes Dóra kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 36.P.22.458/2024/8-II.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy elektronikus úton küldje meg számára, mekkora összeget fizetett ki az alperes a Ügyvédi Irodának az ügyvédi irodával fennálló szerződéses időszakban.

[2] Keresetét az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1) bekezdésére, 28. § (1) bekezdésére, 29. § (1) bekezdésére alapította.

[3] Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Védekezésében arra hivatkozott, hogy a Budapest-Belgrád vasútvonal újjáépítési beruházás magyarországi szakaszának fejlesztéséről, kivitelezéséről és finanszírozásáról szóló 2020. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Bbtv.) 2. § (3)-(4) bekezdése, valamint az Infotv. 27. § (2) bekezdés f) pontja alapján a felperes által kért adat nem ismerhető meg. Kérte értékelni a köztulajdonban álló gazdasági társaság takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Taktv.) 3/A. § (2) bekezdését is.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül elektronikus úton küldje meg a felperesnek, hogy mekkora összeget fizetett ki az alperes a Ügyvédi Iroda számára az ügyvédi irodával fennálló szerződéses időszakban. Kötelezte továbbá az alperest 210.000 forint perköltség megfizetésére.

[5] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266. § (1) bekezdése alapján tényként fogadta el, hogy az alperes közfeladatot ellátó szerv és az alperes által kezelt adatok közérdekű adatok. Kifejtette, hogy abban a jogkérdésben kellett döntenie, miszerint a jelenleg rendelkezésre álló iratok és adatok alapján az alperesi döntéssel, illetve az annak alapját képező külgazdaságért felelős miniszteri döntéssel szemben a hatékony bírói jogvédelem érvényesül-e.

[6] Rögzítette, hogy a Bbtv. 2. § (3) bekezdése értelmében, ha a beruházással összefüggésben megkötött szerződésekben és a szerződés előkészítésével, megkötésével kapcsolatos iratokba foglalt adatok megismerése Magyarország külpolitikai, külgazdasági érdekeinek illetéktelen külső befolyástól mentes érvényesítését veszélyezteti, azok megismerése iránti igény teljesítését az adatok keletkezésétől számított 10 évig meg kell tagadni.

[7] Kiemelte, hogy az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapvető jogként biztosítja a közérdekű adatok megismerésének és terjesztésének jogát. Az Alkotmánybíróság már a kezdetektől fogva következetesen azt az álláspontot képviseli, hogy ezen alapjog lényegében az információszabadságot biztosítja, amely alapján a közérdekű adatok nyilvánosak, azok szabadon terjeszthetők (2/2014. (I. 21.) AB határozat, indokolás [24]-[25] bekezdés). Következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is, hogy az adatkezelő szabad belátásra bízott, diszkrecionális nyilvánosságkorlátozás ab ovo alaptörvény-ellenes. Ebből az elvből következik, hogy az információszabadság korlátozása nem lehetséges formai alapokon, vagyis bizonyítani kell, hogy a kért adatok nyilvánossága – ténylegesen – sértené az alkotmányosan elismerhető korlátozási kategóriákat (4/2021. (I. 22.) AB határozat, indokolás [48] bekezdés). Hangsúlyozta, hogy a megtagadás jogszerűségét és a megtagadás indokait az adatkezelőnek kell bizonyítania. Figyelemmel arra, hogy a jelen esetben mérlegelésen alapuló döntés előzi meg a kért adat kiadását, alkalmazni kell az Infotv. 30. § (5) bekezdését is, amelynek értelmében, ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját szűken kell értelmezni, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél.

[8] A Bbtv. 2. § (3) bekezdését értelmezve kifejtette, hogy egyes adatigénylések esetében egyedileg, az adott adat tekintetében – annak jellegére, tartalmára – vonatkozóan kell a mérlegelést elvégezni, azaz Magyarország külpolitikai és külgazdasági érdekeinek külső befolyástól mentes érvényesítésének védelmét kell a nyilvánossággal összemérni. Utalt arra, hogy a Bbtv. 2. § (4) bekezdése értelmében a külgazdasági ügyekért felelős miniszter dönt az adatok megismerése iránti igény teljesíthetőségéről, amely döntése során Magyarország külpolitikai, külgazdasági érdekeit mérlegeli, illetve az érdekek

veszélyeztetettsége esetében – a versengő közérdekek összemérlegelését követően – dönt az adat megismerhetővé tételéről, illetve szükség esetén annak részleges vagy teljes korlátozásáról. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a Bbtv. követi azt a gyakorlatot, amely szerint az érdek veszélyeztetettsége esetén a jogalkotó az adatigény megtagadását írja elő.

[9] Hangsúlyozta, hogy az Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog korlátozását érintően az olyan szabályok, amelyek diszkrecionális jogkört adnak az adatkezelő szervnek a közérdekű adatokhoz való hozzáférés megtagadására, önmagukban alapjogsértők (21/2013. (VII. 19.) AB határozat, indokolás [41] bekezdés). Az Alkotmánybíróság több határozatában is megerősítette, hogy különösen fontos az érdemi bírósági kontroll. Ezért nem elegendő formálisan hivatkozni az adat döntést megalapozó jellegére, azt valamilyen – a bíróság által felülvizsgálható módon – indokolni, igazolni is kell (3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, indokolás [46] bekezdés). Az Alkotmánybíróság továbbá alkotmányos követelményként azt is megállapította, hogy a közérdekű adat kiadása iránt indított ügyben az eljáró bíróságnak egyaránt vizsgálnia kell az adatszolgáltatás-megtagadási jogcímét, valamint annak tartalmi indokoltságát is (21/2013. (VII. 19.) AB határozat, rendelkező rész 2. pontja). Ebből az következik, hogy a közérdekű adatok megismerése iránti igény esetében a közérdekű adat tartalmának vizsgálatával állapítható meg ténylegesen az, hogy olyan közérdekű adatokat foglal-e magában, amelyekre valamely nyilvánosságkorlátozási indok konkrétan kiterjed, s amelyeket így feltétlenül szükséges a nyilvánosságtól elzárni. A nyilvánosságkorlátozási indokra történő formális hivatkozás tehát alapjogvédelmi szempontból az adatigénylés tárgyát képező dokumentum bíróság általi vizsgálatával orvosolható (3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, indokolás [46] bekezdés).

[10] Előző szempontokat figyelembe véve abból, hogy az alperes bírói felhívás ellenére nem csatolta a külgazdasági ügyekért felelős miniszter döntését (Bbtv. 2. § (4) bekezdés), azt a következtetést vonta le, hogy a bíróság nem tudja az adatkiadás jogszerűségét felülmérlegelni, a hatékony bírói jogvédelem nem érvényesülhet. Kiemelte, hogy az első perfelvételi tárgyaláson felhívta az alperest, hogy a Pp. 163. § (2) bekezdése értelmében lehetősége van zártan kezelt iratként benyújtani e dokumentumot. Nem fogadta el azt az alperesi kérelmet, amely a tárgyalás ismételt elhalasztására irányult, figyelemmel a per soronkívüliségére, valamint arra, hogy az alperesnek már legkésőbb a keresetlevél kézhezvételekor tudnia kellett volna, hogy a külgazdasági ügyekért felelős miniszter döntésének megalapozottsága a jogkérdés, így már akkor intézkednie kellett volna e döntés beszerzése érdekében. Azt is értékelte, hogy a felperes pusztán egy összeg mint adat, nem pedig a teljes adathalmaz megismerését kérte. Az 5/A/1. sorszámú csatolt válasz nem tekinthető olyan érdemi tájékoztatásnak, amely alapján a bíróság az adatkiadás megtagadásának jogszerűségét mérlegelhette volna.

[11] Az alperes által csatolt azon okiratok, amelyekkel a miniszter döntésének megismerését kérte, nem pótolják magát a döntést. Az adatkiadás megtagadását indokoló okirat és indokok ismeretének hiányában a bíróság nincs abban a helyzetben, hogy mérlegelhesse az adatkiadás megtagadásának jogosságát, illetve arányosságát, ebből következően a hatékony bírói jogvédelem mint alkotmányos alapjog sérül (3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, indokolás [46] bekezdés, 4/2021. (I. 22.) AB határozat, indokolás [48] bekezdés). Mindezekre tekintettel megállapította, hogy az adatmegtagadás nem volt jogszerű és a keresetnek helyt adott.

[12] A Taktv. 3/A. § (2) bekezdésével összefüggésben arra hivatkozott, hogy itt is érvényesülnie kell a hatékony bírói jogvédelemnek, így az indokolásában kifejtettek ezen megtagadási ok esetén is megfelelően alkalmazandóak. Az alperes megtagadása nem lehet formális, nem zárhatja ki a bírói jogorvoslat lehetőségét. Ezért ez a jogszabályhely sem alapozta meg az alperesi védekezést.

[13] A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

[14] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében.

[15] Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben az Infotv. 27. § (2) bekezdése és a Bbtv. 1. §-a, 2. § (1)-(4) bekezdése a kereset elutasítását megalapozza. Érvelése szerint az érintett ügyvédi irodával megkötött megbízási szerződés a beruházással összefüggésben megkötött szerződésnek, az abban foglalt adattartalom pedig a Bbtv. 2. § (3) bekezdése szerinti adatnak minősül. Az elsőfokú bíróság tévesen nem vonta le ebből azt a szükséges logikai következtetést, amely a kereset elutasítására vezet. Amennyiben ugyanis az ügyvédi irodának kifizetett összeg mint a beruházással összefüggő adat a Bbtv. hatálya alá tartozik, úgy annak megismerése iránti igény teljesíthetőségéről a Bbtv. 2. § (4) bekezdése alapján a külgazdasági ügyekért felelős miniszter dönt, nem az alperes. Az alperesnek tehát nincs hatásköre arra, hogy felülbírálja a miniszter döntését, vizsgálja a miniszteri döntés hátterét, rendelkezzen ezzel összefüggő dokumentumok felett. Az alperes részére ezért azt az Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: ÉKM) nem is küldte meg.

[16] Hivatkozott arra, hogy az ÉKM által megküldött írásbeli tájékoztatás közokirat, amely bizonyítékul szolgálhat arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette. Az alperesnek így nem volt oka, de joga sem azt megkérdőjelezni és további dokumentumot bekérni, különös tekintettel arra, hogy az ÉKM által megküldött dokumentum az adatigényléssel kapcsolatos döntéshez szükséges adatokat tartalmazta.

[17] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság közvetlenül a Külgazdasági és Külügyminisztériumtól (a továbbiakban: KKM) vagy az ÉKM-től kérhette volna meg a KKM döntését, mivel már a perindítás időpontjában ismert volt, hogy alperesnek nincs meg a KKM döntése, csupán az ÉKM helyettes államtitkára által kiállított okirat. Olyan bizonyíték becsatolásának elmaradása nem terhelheti az alperest, amellyel nem várható el, hogy rendelkezzen a felülvizsgálni kért döntés mögötti belső eljárásrend és jogszabályi rendelkezések alapján. Nézete szerint amíg bármely okból (akár adatok hiányában) nincs abban a helyzetben a bíróság, hogy megállapítsa, hogy a törvény által védett érdek veszélyeztetettsége nem áll fenn, vagy a veszélyeztetettség nem olyan mértékű, amely megalapozná az adatkiadás megtagadását, addig az alperest a kért adatok kiadására jogszerűen nem kötelezheti. Az adat kiadása nagyobb hátrányt okozhat, mint a törvényben meghatározott ideig történő visszatartása, továbbá a kötelezés a Bbtv. rendelkezésével is ellentétben állna.

[18] Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az alkalmazandó eljárási és anyagi jogszabályokat az alapjogi gyakorlat felhívásával értelmezte, érdemi határozata a jogszabályoknak megfelelő.

[19] Kiemelte, hogy az alperes az adatigénylés teljesítésének megtagadásakor nem szerezte be a külgazdasági és külügyminiszter döntését. Az elsőfokú bíróság az Infotv. 31. § (2) bekezdésének megfelelően tájékoztatta az alperest a perfelvételi tárgyaláson, hogy az alperes érdeke annak bizonyítása, hogy beszerezték a KKM álláspontját, és hogy mi a KKM álláspontja. Az alperes kifejezetten vállalta, hogy a következő tárgyalásig benyújtja a bíróság által az anyagi pervezetésben megjelölt iratokat. Azzal kapcsolatban, hogy az adat a Bbtv. tárgyi hatálya alá tartozik-e, bizonyítást nem kívánt felajánlani. Mivel az alperes a felhívásnak nem tett eleget, és egyéb bizonyítást sem indítványozott, az elsőfokú bíróság okkal jutott arra a következtetésre, hogy az alperes nem bizonyította a megtagadási ok fennállását. A polgári perben főszabály szerint nem a bíróság feladata hivatalból bizonyítást végezni, és okiratokat beszerezni, különösen akkor nem, amikor az alperes maga vállalja az okirat benyújtását.

[20] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] A fellebbezés nem alapos.

[22] Az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés korlátai között gyakorolta a felülbírálati jogkörét, ilyen korlátnak minősültek a fellebbezés indokai, az abban megjelölt eljárási és anyagi jogszabálysértések (Pp. 371. §).

[23] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és nagyobb részt annak indokaival is egyetértett.

[24] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[25] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a közérdekű adat kiadása iránti perben a bíróságnak az Infotv. 31. § (2) bekezdése alapján azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes bizonyította-e a közérdekű adat megismerése iránti igény elutasításának indokát és jogszerűségét. Nem volt alapja ezért az olyan jogértelmezésnek, amely szerint a bíróság addig nem adhat helyt a keresetnek, amíg nem győződik meg arról, hogy az adatkiadás nem veszélyezteti Magyarország külügyi gazdasági érdekeit. A közérdekű adatok kiadása iránti perben eljáró bíróság nem vehet figyelembe hivatalból a perben az alperes bizonyítási

érdekébe (Pp. 265. § (1), Infotv. 31. § (2) bekezdés) tartozó adatmegtagadási okokat és tényeket. Mivel a bíróságnak a perben az Infotv. 31. § (2) bekezdését figyelembe véve kellett döntést hoznia, nem kellett foglalkoznia azzal sem, hogy az alperes nem bírálhatja felül a Bbtv. 2. § (4) bekezdése alapján hozott külgazdasági ügyekért felelős miniszter döntését, illetve a hatásköri szabályok és a belső eljárásrend szerint az alperes milyen módon szerezheti be a miniszteri döntést.

[26] Az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel csupán megjegyzi, hogy az alperes nem vitatta, hogy a kért közérdekű adatokkal rendelkezik, azokat kezeli (Infotv. 3. § 5. pont). Az a körülmény, hogy a hozzá beérkező megismerési igényről más közfeladatot ellátó szerv vagy személy (miniszter) döntésétől függően határoz, nem érinti sem az adatkezelői minőségét (6/2016. (III. 11.) AB határozat), sem pedig azt, hogy az adatmegtagadás jogszerűségét neki kell bizonyítania.

[27] Helytállóan vonta le az elsőfokú bíróság az indokolásában idézett alkotmánybírósági gyakorlatból (21/2013. (VII. 19.), 4/2021. (I. 22.), 3069/2019. (IV.10.) AB határozatok) azt a következtetést is, hogy az olyan adatmegtagadás, amelynek tartalmi bírósági felülvizsgálata nem végezhető el, formális hivatkozásokon alapul, sérti a közérdekű adatok megismeréséhez való alapjogot, ezáltal nem jogszerű. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban egészíti ki, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján azt sem lehetett megállapítani, hogy a konkrétan kért adat (az ügyvédi irodának kifizetett, azaz teljesített összeg) a Bbtv. 2. § (3) bekezdés hatálya alá eső szerződésben, vagy a szerződés előkészítésével, megkötésével kapcsolatos iratokban szereplő adat. Továbbá – különösen az indokolt miniszteri döntés csatolása hiányában – azt sem, hogy a kért adat megismerése érintheti Magyarország külpolitikai, külgazdasági érdekeinek külső befolyástól mentes érvényesítését (Bbtv. 2. § (3) bekezdés), a miniszter a Kínai Népköztársaság álláspontját ezen adat nyilvánosságra hozataláról beszerezte (Bbtv. 2. § (4) bekezdés) és a jogszabályban írt érdekmérlegelést elvégezve döntött (Bbtv. 2. § (4) bekezdés). Az adatmegtagadás jogszerűségét így már ez okból nem bizonyította az alperes a perben, függetlenül attól, hogy a miniszteri érdekmérlegelés (Bbtv. 2. § (4) bekezdése, Infotv. 30. § (5) bekezdés) megfeleltetését, a nyilvánosságkorlátozás arányosságát mennyiben jogosult a bíróság tartalmában felülbírálni. Következésképpen a felperes keresete az Infotv. 26. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 31. § (2) bekezdése alapján alapos volt. Nem sértette ezáltal az Infotv. 27. § (2) bekezdését, Bbtv. 2. § (3), (4) bekezdését sem a keresetnek helyt adó elsőfokú ítélet.

[28] Nem foghatott helyt az alperesnek az az érvelése sem, hogy a miniszteri döntés tartalmát a Pp. 323. § (3) bekezdése alapján közokirattal igazolta. Az általa csatolt iratok (megkeresések, tájékoztatások), valamint a NAIH határozat legfeljebb a külgazdasági és külügyminiszter döntésének meghozatalára és a döntés elutasító tartalmának bizonyítására alkalmasak. Nem bizonyítják azonban a Bbtv. 2. § (3), (4) bekezdésében foglaltak teljesülését.

[29] Az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási jogszabályt azzal, hogy az alperes terhére értékelte a miniszteri döntés csatolásának hiányát. Az Infotv. 31. § (2) bekezdése és a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett szolgáltatnia a Bbtv. 2. § (3), (4) bekezdésében

írt jogszabályi feltételek megállapításához szükséges bizonyítékokat. Ha a tényállításainak bizonyítására alkalmas bizonyíték (pl. a miniszteri döntést tartalmazó irat) nem áll rendelkezésére, és az irat kiadását közvetlenül nem kérheti, a perfelvétel lezárásáig a Pp. 322. § (1) bekezdésének megfelelő indítványt terjeszthetett volna elő. Az alperes azonban a bíróság általi iratbeszerzés helyett az iratok közvetlen beszerzését vállalta. Ennek sikertelenségét a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján – a pert megelőző eljárásokra (Infotv. 31. § (1), (3) bekezdése szerinti adatkérés, illetve NAIH eljárás), és a soron kívüli eljárásra (Infotv. 31. § (6) bekezdés) is figyelemmel – az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül értékelte a terhére.

[30] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[31] Az alperes teljes egészében pervesztes lett. Ezért köteles a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján megfizetni a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült és az ügyvédi megbízási szerződés alapján 2 munkaóra és 30.000 forint óradíj mellett a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint okszerűen felszámított 60.000 forint ügyvédi munkadíjából álló másodfokú perköltséget.

[32] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2025. március 25.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Szabó Csilla s.

bíró